

Kliimaministeerium
Marina Bantšenko
marina.bantsenko@kliimaministeerium.ee
Merilyn Möls
merilyn.Mols@kliimaministeerium.ee

Teie 20.09.2024 e-kiri

Meie 27.09.2024 nr 1-7/2024/1831

Riigimetsa Majandamise Keskuse tagasiside 2040 kliimaeesmärgi teatise seisukohtadele

Saadame vastuseks teie 20. septembril 2024 kirjale ettepanekud 2040 kliimaeesmärgi teatise Eesti seisukohtade täiendamiseks.

Arvestades, et suurim osa Eesti kasvuhoonegaaside heitkogustest pärineb energeetikasektorist, on seletuskirjas ja Eesti seisukohtades energia valdkonnale keskendumine põhjendatud.

Metsanduses nähakse lahendust mitmete valdkondade emissioonide kompenseerimiseks. See on arusaadav, sest metsandus on üks väheseid valdkondi, mis ei vaja süsiniku sidumise suurendamiseks tehnoloogilist hüpet: puidus süsiniku sidumine on kõige loodussõbralikum tehnoloogia, mida on aastatuhandeid testitud.

Seda enam, arvestades metsa tähtsust biomajanduse arendamisel, tuleb seisukohtades selgelt rõhutada metsa kui süsiniku talletaja, fossiilse toorme asendaja ning kaskaadkasutuseks kasutatava puidu ja jätkusuutliku metsamajanduse rolli.

Järgnevalt ettepanekud seisukohtade täiendamiseks.

Esimeses seisukohas rõhutatakse, et 2040 eesmärkide seadmisel tuleb aastal 2032 hinnata seniste tehnoloogiate edenemist. Seisukoha selgituses tuleks **välja tuua ka loodusliku süsiniku eemaldamise roll**, mille tähtsust on rõhutanud ka Euroopa teadusnõukoda. Selle hindamise eelduseks on nii kliimakindla majanduse seaduses kui Eesti lähenemises 2040 kliimaeesmärkidele **metsandusele mõõdetava loodusliku süsiniku eemaldamise eesmärgi seadmine**. Eesti siseselt peab sektorite panus KHG vähendamisse olema tasakaalus ja Eesti eesmärgi peavad toetama ka Euroopa kliimaambitsioonid.

Samuti palume esimeses punktis täpsustada, et metsaraie ja raadamine ei põhjusta heidet, vaid **mõjutavad metsade süsiniku tagavara**. Selgitame, et metsaraie annab võimaluse täiendavaks süsiniku sidumiseks ja loob tooret biogeensest süsinikuringest loodud materjalide tootmiseks.

Teist seisukohta palume täiendada:

“ELi kliimapoliitikaga peab kaasnema ambitsioonikas tööstuspoliitika. Vajadus on tegeleda tööstuse väljakutsetega, tagades biogeensest süsinikuringest materjalide kasutuse ja madala süsinikusisaldusega toodete turu areng, kuid säilitada samal ajal konkurentsivõime.

Investeeringute suunamisel maavarade projektidesse, näiteks kriitilised toormed, on oluline arvestada ka nende panust kliima ja energeetika eesmärkide elluviimisesse.”

Kolmandas seisukohas on rõhutatud üleminekulahenduste vajadust, seda nii puuduvate tehnoloogiate kui asukoha tõttu. Samas, Eesti asukoht ei tähenda vaid kaugust Kesk-Euroopast ja karmimaid ilmastikuolusid.

Eesti koos teiste Põhjamaadega on keskmisest EL liikmesriigist oluliselt suurema metsasusega, mistõttu **regionaalsete eripärade arvestamise** väljatoomine on tervitatav. Kui mõjuhinnangus tuuakse välja, et “... tuleb keskenduda olemasolevate metsade tõhusamale majandamisele ja süsiniku sidumise suurendamisele,” ja “.... Euroopa tasandil on metsastamine oluline, kuid arvesse tuleb võtta, et metsarikastes riikides on elurikkuse seisukohast oluline samuti muu maakasutus,” tuleks ka selgituses rõhutada vajadust arvestada **õigusraamistikus** regionaalsete eripäradega. Kliima muutumise tulemusena on vajalik seniste metsamajanduspraktikate uuendamine, et aidata kaasa süsinikusidumise suurenemisele. Õigusraamistik peab neid muutusi toetama.

Neljanda seisukoha selgitust palume täiendada:

“2040. aasta raamistiku kavandamisel tuleks arvesse võtta EL liikmesriikide ajaloolisi panuseid ja ka maakasutuse ajaloolisi muutuseid, millest sõltub tänase maakasutuse võimekus süsiniku tagavara suurendamiseks.”

Kuuenda seisukoha selgituses tuuakse välja vajadus ühtse mõõdikute süsteemi loomiseks. Kindlasti tuleks siinkohal rõhutada, et **kasutada tuleks võimalikult palju juba olemasolevaid ja töötavaid meetodikaid, ning et uued mõõdikud peavad olema võrreldavad ajalooliste andmetega.**

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mikk Marran
juhatuse esimees